

Tankoljunk fel jutalomfalatokkal (mondjuk legalább 50), vegyük magunkhoz a klikkert (és a kutyánkat). Melegítsünk be. 3-4 alkalommal klikkeljünk és adjunk jutalomfalatot (K/J), hasonlóan, mint ahogy a kondicionálás során tettük. Ez elég lesz arra, hogy kutyánk belelendüljön a „kattogtatós játékba”. Innenről azonban a szabály egy kicsit változik. Most már nem mindegy, mikor klikkelünk. Figyeljük kiskutyánkat, aki nyilván mindenféleképpen fog csinálni. Ha véletlenül leülne, klikkeljünk amikor a fenéke éppen elérte a földet, majd adjunk jutalomfalatot. Ha a kutyánk rögtön felugrik a klikker hangjára és a falatot már állva eszi, ne aggódjunk, ez nem probléma. Jegyezzük meg, a klikker hangja a gyakorlat végét jelzi, azaz amint a kutya meghallja, szabadon azt teheti, amit csak akar (többnyire hozzánk rohan a jól megérdemelt jutalomért). Ez eleinte picit furcsának tűnhet, de ne aggódjunk. Ha a kutyánk megette a falatot, újra helyezkedjünk figyelőállásba, hogy elcsíphessük a következő ülését. (ha véletlenül ülve marad volna, és ülés közben ette meg a falatot az sem baj, mozduljunk el egy kicsit, hogy felkeljen). Következő ülésénél K/J újra. Figyeljünk arra, hogy pontosan akkor történjen, amikor a kutya fenéke elérte a földet. Az időzítés nagyon fontos! Ha nem vagyunk túl jók benne, egy jó tanács: Inkább korábban klikkeljünk mint később. Ha később klikkelünk mint kellene, esetleg olyan dolgot taníthatunk, amit nem akartunk igazából (például nem a leülést hanem az ülésből felkelést, és a kutyánk mindig csak egy pillanatra fog leülni és egyből fel is ugrik magától). Ha egy picit korábban klikkelünk, akkor ilyen veszély nincs, legfeljebb kicsit lassabban fogunk haladni.

Ismételjük ezt a gyakorlatot (az ülésre K/J) 8-10 alkalommal, majd tartsunk egy rövid 1-2 perces szünetet. Ezt a 8-10-es „csomagot” még 2-3 szor megismételhetjük, mire elfogy az előkészített összes jutalomfalat. Fontos, hogy mindig a csúcsponton fejezzük be, azaz ha kutyánk láthatóan elkalandozik inkább dolgozzunk kevesebbet. Az utolsó ülésakor elhangzó klikkelés után adjunk egy picit több jutalmat, hogy egy kicsit többet ehessen (akár egy kis marékkal) és látványosan örvendezhetünk, dicsérgethetjük is. Tegyük el a klikkert és aznapra fejezzük be a gyakorlást.

Néhány jó tanács

- Miközben dolgozunk ne csapjunk túl nagy hűhót. Felesleges a kiskutyához beszélni, vagy gügyögni neki. Attól nem fog hamarabb rájönni, hogy mik a játék szabályai, viszont elvonhatja a figyelmét (persze ha elkalandozik, azért felhívhatjuk magunkra a figyelmét). Az is fontos, hogy ilyenkor nem kell mondogatni, hogy „ül”, hiszen még úgysem tudja mi az. (ez szintén furcsának tűnhet, de a klikkeres kiképzésben először tanítjuk meg a gyakorlatot, és a jelek, parancsok

csak akkor következnek, ha a gyakorlatot már ismeri és jól végre tudja hajtani. Másfelől ez persze logikus is, hiszen hiába kiabáljuk valakinek, hogy „biciklizz”, előtte meg kell tanulnia biciklizni, csak utána tudja végezhajtani a parancsot.)

- Ha már pár alkalommal gyakoroltunk így, próbáljuk meg minél változatosabb esetekben is megerősíteni az ülést. Például egy másik szobában, vagy hozzánk képest más pozícióban: néha előttünk, néha mellettünk. Aztán mi is felvehetünk különféle pozíciókat: néha leguggolunk, néha állunk stb. A lényeg, hogy a kutyának azt tanítsuk, mindegy hol vagy, mindegy, hogy mi vagy ki van a környéken, hogy a gazda épp ül vagy áll. Leülni mindenképpen jó.

Az „ül” hangjel

Néhány alkalom után észre fogjuk venni, hogy kutyánk egyre sűrűbben és tudatosabban fog leülni és látványosan várja a klikkert. Ha már nagy magabiztossággal meg tudjuk jósolni, hogy kutyánk mikor készül leülni, itt az ideje, hogy bevezessük az „ül” hangjelet. Nem kell mást tennünk, csak amikor látjuk, hogy éppen leül, mondjuk ki a használni kívánt hangjelet: „ül”. Az „ül” jelet tehát akkor mondjuk, amikor a kutya fenéke a föld felé közeledik. Ha elérte az ülő pozíciót továbbra is K/J, akár csak eddig. (figyelem! itt nem várjuk még el, hogy a kutya reagáljon a jelre, hiszen a cselekvéssel egyszerre mondjuk ki) Ezt kb. 40-50 alkalommal érdemes megismételni. Ennyi már általában elég, hogy a hangjel és a cselekvés összekapcsolódjon.

A megfelelő számú ismétlés után újra tehetünk egy próbát: várjuk ki, amikor a kutya éppen nem készül leülni és mondjuk ki az „ül” jelet. Ha a kutya elkezd leülni azonnal K/J. Ezt próbáljuk ki még párszor. Ha úgy tűnik, hogy a kutya reagál a hangjelre, akkor inentől kezdve már mondjuk előre az „ül” jelet, mielőtt még a kutya elkezdene leülni. Ha nem kezd leülni a jelre, akkor egy darabig még folytassuk a hangjel adását a cselekvéssel párhuzamosan, és csak később próbáljuk meg újra a tesztet.

Ültetés, spontán viselkedések megerősítése

Írta: Hornig Rudolf

Ha a kutya a hangjel hatására leült, ismét változtatunk egy kicsit a szabályokon. Mostantól csak akkor jár K/J, ha a kutya az után ült le, miután mondtuk az „ül” hangjelet. Ha csak úgy magától ül le, akkor már nem jár, vagyis a spontán leüléseket mostantól **soha** nem erősítjük meg. Ez fontos! Eleinte nagyon meg lesz zavarodva, hiszen a leülések eddig mindig működtek, most meg hirtelen nem mindegyik. Egy kis időbe beletelik, mire rájön, hogy csak azok jók, amiket az „ül” jel után csinál. Látni fogjuk majd, hogy mikor jön rá, mert onnantól kezdve várni fogja, hogy mikor mondjuk a mágikus „ül” jelet és egyre kevésbé produkálja önállóan az ülést. (Természetesen egyéb szituációkban azért a kutya még ugyanúgy fog ülni magától is, mint eddig)

Ha eddig eljutottunk, akkor „elkészült” az ülés gyakorlatunk. Persze ezt hasonló módon, még gyakorolni kell idegen környezetben is, egyre növelve a külső, zavaró ingerek mennyiségét.

Figyeljük meg, hogy a gyakorlat tanítása során egyáltalán nem befolyásoltuk fizikailag a kutyát, egyszerűen csak megerősítettük az általa amúgy is felajánlott viselkedést. Az ilyen módon való tanítást, a **viselkedés elkapásának** nevezzük, azaz a spontán történő viselkedést egyszerűen „elkapjuk” menet közben a klikker segítségével.